

หลวงพ่อสัมฤทธิ์

วัดต้นสน

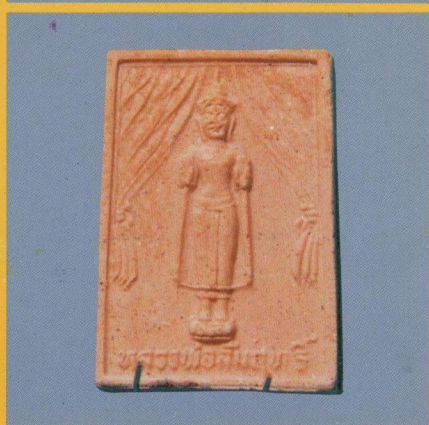
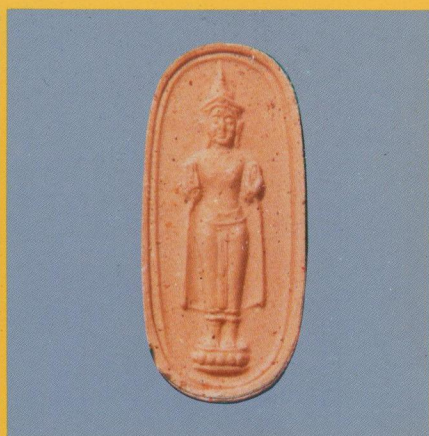
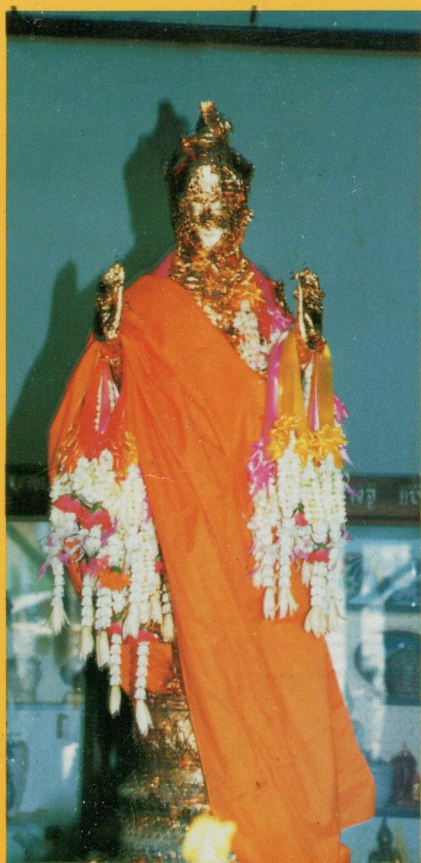
ตำบลบ้านแหลม อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี

งานประจำปี นมัสการหลวงพ่อสัมฤทธิ์
กลางเดือน ๑๒ ของทุกปี

ประวัติวัดต้นสน

วัดต้นสน เป็นวัดเก่าแก่วัดหนึ่ง เดิมชื่อ “วัดสนธยา” ตั้งอยู่บริเวณ โรงสีล่วนข้าวไทย ฝั่งตรงข้ามวัดต้นสนปัจจุบัน ผู้ใดเป็นผู้สร้างไม่ปรากฏ สมภารในสมัยนั้นชื่อหลวงพ่อดล (คำ) ต่อมาสภาพของพื้นที่เปลี่ยนแปลง เพราะเป็นท้องคั่ง น้ำเซาะตลิ่งพังลึกเข้าไปมาก จึงย้ายสถานที่ มาตั้ง ณ ที่ปัจจุบัน โดยสมภารองค์แรกชื่อ “ยัง” ในสมัยประมาณ ๑๕๐ ปีล่วงมาแล้ว วัดอยู่ติดปากอ่าว ดังนั้นชาวบ้านจึงเรียกว่า วัดนอก ประกอบวัดมีต้นสนเป็นสัญลักษณ์ จึงเรียกรวมกันว่า “วัดนอกต้นสน” ต่อมาภายหลังแผ่นดินงอกออกไปอีกมาก ขุนอุดมเดชภักดี ได้สร้างวัด อุดมิงฆราวาสที่ปากอ่าวถัดไป เรียกกันว่าวัดปากอ่าว ชาวบ้านจึงเรียก วัดนอกต้นสนสั้น ๆ ว่า วัดต้นสน แต่นั้นมา

เรื่องการสร้างวัดต้นสนนี้ นายอาบ ไชยคำ ได้เขียนไว้ว่า เมื่อ พ.ศ. ๒๔๐๕ สมเด็จพระยาบรมมหาศรีสุริยวงศ์ (ช่วง บุนนาค) ขณะนั้นเป็นเจ้าพระยาศรี มาอำนวยการก่อสร้างวังบนเขา เมื่อ พ.ศ. ๒๔๐๒ เมื่อเสร็จแล้วผู้คนที่เกณฑ์มาใช้งานยังไม่ได้ปลดปล่อยจึงได้มาทำกระโจมไฟ หรือประภาคารปากทางเข้าอ่าวบ้านแหลม เป็นตึกสี่เหลี่ยมหลังคามุงกระเบื้องสีแดง ตรงกลางมีเสาสำหรับชักโคมกลางคืน มีคนเฝ้า ขณะนั้นปากอ่าวอยู่ใกล้ศาลเจ้าโอบีบัดนี้ เมื่อก่อนไม่มี ท่านได้มาปลูกเรือนแพที่ริมน้ำตรงท้องคุ้งสะพานยาว บัดนี้ ระหว่างนั้นท่านก็สร้างวัดต้นสนไปด้วย แต่ชาวบ้านเรียกว่าวัดนอกหรือวัดปากอ่าวก็นึกทั้งสองอย่าง

ข้อความทั้งสองตอนดังกล่าวขัดแย้งกัน สมควรพิจารณาให้ถี่ถ้วนทั้งในแง่ธรณีวิทยา หลักฐานเอกสารอ้างอิง ว่าตั้งแต่บริเวณวัดต้นสนถึงปากอ่าว จะใช้เวลาในการออกกั๊ย และจากการสัมภาษณ์ของ คนมีอายุหลายสิบคนบอกตรงกันว่า “พ่อ แม่ บอกว่า เกิดมาก็เห็นมีวัดนี้แล้ว”

ประวัติหลวงพ่อสัมฤทธิ์

หลวงพ่อสัมฤทธิ์ประดิษฐานที่วัดต้นสน อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี เป็นเวลาช้านานแล้ว ประวัติที่ถูกต้องแท้จริงเป็นอย่างไรไม่ทราบชัด เพราะไม่สามารถสืบหาพยานหลักฐานมาแสดง ได้แต่เล่าสืบกันมาบ้าง หลักฐานทางประวัติศาสตร์บ้าง ลักษณะทางพุทธปฏิมากรรมบ้างมาอ้างอิงเพื่อให้สอดคล้องใกล้เคียงกันพอจะเชื่อถือได้

ลักษณะของพระพุทธรูปองค์นี้ มีรูปลักษณะเป็นแบบสมัยลพบุรี เป็นพระพุทธรูปปางห้ามสมุทร สูงประมาณ ๘๐ เซนติเมตร ความกว้างที่พระอุระ ๓๐ เซนติเมตร เนื้อโลหะทำด้วยสัมฤทธิ์ทั้งองค์ เป็นฝีมือการสร้างของมอญ ความศักดิ์สิทธิ์ของหลวงพ่อสัมฤทธิ์ เป็นที่รู้จักกันดีของประชาชนชาวบ้านแหลมและอำเภอใกล้เคียงตลอดจนชาวจังหวัดต่าง ๆ ทั้งใกล้และไกล ต่างพากันมานมัสการกราบไหว้ เสี่ยงทาย บนบานอยู่เสมอมิได้ขาด ทั้งในทางรักษาโรคภัยไข้เจ็บด้วยน้ำพระพุทธรมนต์แคล้วคลาดภยันตรายต่าง ๆ การทำมาค้าขาย การประกอบอาชีพให้เจริญรุ่งเรือง ชาวบ้านแหลมยึดถือเอาองค์หลวงพ่อสัมฤทธิ์เป็นหลักชัยที่ยึดมั่นประจําใจในการสร้างชาติ เพื่อให้ประสบผลสำเร็จเสมอมาทางวัดได้จัดให้มีงานนมัสการเป็นประจำในราวกลางเดือน ๑๒ ทุก ๆ ปี

ประวัติของหลวงพ่อสัมฤทธิ์มีเรื่องเล่ากันต่อ ๆ มาว่า กษัตริย์มอญแห่งกรุงหงสาวดีเป็นผู้สร้างพระองค์นี้ ในสมัยนั้นมอญยังเป็นใหญ่ในสุวรรณภูมิ ขอมกับมอญมีสัมพันธภาพทางเชื้อสายกันอย่างใกล้ชิดอันเชื่อมโยงมาแต่สมัยทวาราวดี เหตุนี้กระมังจึงผูกเรื่องเข้ามาเกี่ยวข้องกับประวัติที่มาของหลวงพ่อสัมฤทธิ์

เหรียญรูปเหมือนหลวงพ่อสัมฤทธิ์ วัดมณฑลของทางวัด

เมื่อสงครามมอญกับพม่า สมัยสมเด็จพระเจ้าอนิรุทธมหาราช ราว พ.ศ. ๑๖๐๐ ต้นเหตุแห่งสงครามคือพม่าขอพระธรรมคัมภีร์ ไตรปิฎก และพระคณาจารย์ เพื่อนำไปฟื้นฟูพระศาสนาในพม่า ซึ่งกำลังเสื่อม แต่ทางมอญขัดข้องอ้างว่าพระคณาจารย์ไม่ยอมไปพม่าจึงยกทัพไปรบมอญ พระสงฆ์ฝ่ายรามัญประเทศได้ขนย้ายและซุกซ่อนพระธรรมคัมภีร์กับพระพุทธรูปเป็นการใหญ่

คงเป็นเพราะสาเหตุนี้กระมังหลวงพ่อสัมฤทธิ์จึงถูกซุกซ่อนใน โพลงมะกอกใหญ่แห่งหนึ่งในเมืองหงสาวดี ต่อมาพวกชีผ้าขาวตนหนึ่ง ไปนั่งพักที่โคนมะกอกซึ่งซ่อนพระพุทธรูปองค์นี้ไว้ จึงเกิดศรัทธาปาฏิหาริย์เป็นแสงสว่างพุ่งออกมา ชีผ้าขาวตนนั้นเห็นเข้าจึงเอาผ้าห่มแบก ขึ้นเดินรอนแรม เข้ามาจนถึงเมืองสุโขทัย บังเอิญข้ามแม่น้ำเรือเกิดล่ม พระองค์นี้จึงจมหาย หาไม่พบต่อมากล่าวว่าพระปาฏิหาริย์ลอยขึ้นมา กระทบเรือค้าพลูเข้า พ่อค้าพลูจึงนำไปกับเรือ ใช้ใบตองปิดคลุมไว้ เทียว ล่องเรือซื้อขายไปจนถึงเมืองสมุทรสงคราม ภายหลังพระไปเข้าฝันชาวบ้าน ชาวบ้านจึงนำของไปแลกเปลี่ยนแล้วนำไปประดิษฐานที่วัดจันทร์ ศิริผล จังหวัดสมุทรสงคราม

กาลต่อมามีคนร้ายลักพระพุทธรูปองค์นี้จากวัดจันทร์ศิริผล ไปขายให้กับพ่อค้าเรือแขกปัตตานีซึ่งเป็นเรือใบบรรทุกสินค้าทางบักซ์ได้นำมาขายอ่าวแม่กลอง และอ่าวบ้านแหลม เมื่อเรือออกจากอ่าวแม่กลองแวะมาขายของที่อ่าวบ้านแหลมจังหวัดเพชรบุรี เรือจอดที่หน้าวัดตันสน หลวงพ่อสัมฤทธิ์ได้ไปเข้าฝันท่านสมภาร ท่านสมภารได้ไปขอซื้อที่เรือ พ่อค้าแขกตานีก็ถวายท่าน พระองค์นี้จึงได้ประดิษฐานเป็นหลักชัยของวัดตันสนแต่นั้นมา

รายนามอดีตเจ้าอาวาส

๑. หลวงพ่อกิ่ง
๒. หลวงพ่อยัง
๓. หลวงพ่อสุด
๔. หลวงพ่อจั้น
๕. หลวงพ่อท้วม
๖. พระครูปัญญาคุณากร (ปิ่น ทองสุข)
๗. หลวงพ่อไต้ สุกนโธ
๘. พระอธิการนิรัญญ์ ธมฺมวโธ
๙. พระอธิการกิตติ วรรธโม

พระอธิการกิตติ วรรธโม เจ้าอาวาสรูปปัจจุบัน อุปสมบท เมื่อปี พุทธศักราช ๒๕๐๗ ดำรงตำแหน่งเจ้าอาวาสวัดต้นสน เมื่อวันที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๒๒

ได้ดำเนินการพัฒนาวัดต้นสนนี้ให้เจริญรุ่งเรืองตลอดมา บูรณะก่อสร้างศาลาบำเพ็ญกุศลใหม่ ขณะนี้กำลังปรับปรุงก่อสร้างเสนาสนะ กุฏิสงฆ์ใหม่ เป็นกุฏิสองชั้น ทรงไทย ถมพื้นสูงขึ้นและมีโครงการจะยก หอสวดมนต์กลางสี่บ่ต่อไป สาธุชนผู้ใดมีจิตศรัทธาจะทำบุญหรือจะรับ เป็นเจ้าภาพกุฏิแต่ละห้องขอเชิญติดต่อบริจาคได้ที่

เจ้าอาวาสวัดต้นสน โทร. ๔๒๕๕๖๓

ปณฺญา โลกสุมิ ปชฺโชโต

อันปัญญาเป็นแหล่งแสงสว่าง

ในโลกกว้างเรานี้มีของคลัง

ขาดปัญญาก็ขาดสุขทุกข์ประดัง

ชีวิตยังควรแสวงแหล่งปัญญา

ประวัติหลวงพ่อสัมฤทธิ์

หลวงพ่อสัมฤทธิ์ประดิษฐานที่วัดต้นสน อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี เป็นเวลาช้านานแล้ว ประวัติที่ถูกต้องแท้จริงเป็นอย่างไรไม่ทราบชัด เพราะไม่สามารถสืบหาพยานหลักฐานมาแสดง ได้แต่เล่าสืบกันมาบ้าง หลักฐานทางประวัติศาสตร์บ้าง ลักษณะทางพุทธปฏิมากรรมบ้างมาอ้างอิงเพื่อให้สอดคล้องใกล้เคียงกันพอจะเชื่อถือได้

ลักษณะของพระพุทธรูปองค์นี้ มีรูปลักษณะเป็นแบบสมัยลพบุรี เป็นพระพุทธรูปปางห้ามสมุทร สูงประมาณ ๘๐ เซนติเมตร ความกว้างที่พระอุระ ๓๐ เซนติเมตร เนื้อโลหะทำด้วยสัมฤทธิ์ทั้งองค์ เป็นฝีมือการสร้างของมอญ ความศักดิ์สิทธิ์ของหลวงพ่อสัมฤทธิ์ เป็นที่รู้จักกันดีของประชาชนชาวบ้านแหลมและอำเภอใกล้เคียงตลอดจนชาวจังหวัดต่าง ๆ ทั้งใกล้และไกล ต่างพากันมานมัสการกราบไหว้ เสี่ยงทาย บนบานอยู่เสมอมิได้ขาด ทั้งในทางรักษาโรคภัยไข้เจ็บด้วยน้ำพระพุทธรมนต์แคล้วคลาดภยันตรายต่าง ๆ การทำมาค้าขาย การประกอบอาชีพให้เจริญรุ่งเรือง ชาวบ้านแหลมยึดถือเอาองค์หลวงพ่อสัมฤทธิ์เป็นหลักชัยที่ยึดมั่นประจำใจในการสร้างชีวิต เพื่อให้ประสบผลสำเร็จเสมอมาทางวัดได้จัดให้มีงานนมัสการเป็นประจำในราวกลางเดือน ๑๒ ทุก ๆ ปี

ประวัติของหลวงพ่อสัมฤทธิ์มีเรื่องเล่ากันต่อ ๆ มาว่า กษัตริย์มอญแห่งกรุงหงสาวดีเป็นผู้สร้างพระองค์นี้ ในสมัยนั้นขอมยังเป็นใหญ่ในสุวรรณภูมิ ขอมกับมอญมีสัมพันธภาพทางเชื้อสายกันอย่างใกล้ชิด อันเชื่อมโยงมาแต่สมัยทวาราวดี เหตุนี้กระมังจึงผูกเรื่องเข้ามาเกี่ยวข้องกับประวัติที่มาของหลวงพ่อสัมฤทธิ์

เหรียญรูปเหมือนหลวงพ่อสัมฤทธิ์ วัดอุดมกลของทางวัด

เมื่อสงครามมอญกับพม่า สมัยสมเด็จพระเจ้าอนิรุทธมหาราช ราว พ.ศ. ๑๖๐๐ ต้นเหตุแห่งสงครามคือพม่าขอพระธรรมคัมภีร์ ไตรปิฎก และพระคณาจารย์ เพื่อนำไปฟื้นฟูพระศาสนาในพม่า ซึ่งกำลังเสื่อมแต่ทางมอญขัดข้องอ้างว่าพระคณาจารย์ไม่ยอมไปพม่าจึงยกทัพไปรบมอญ พระสงฆ์ฝ่ายรามัญประเทศได้ขนย้ายและซุกซ่อนพระธรรมคัมภีร์กับพระพุทธรูปเป็นการใหญ่

คงเป็นเพราะสาเหตุนี้กระมังหลวงพ่อสัมฤทธิ์จึงถูกซุกซ่อนในโพลงมะกอกใหญ่แห่งหนึ่งในเมืองหงสาวดี ต่อมาพวกชีผ้าขาวคนหนึ่งไปนั่งพักที่โคนมะกอกซึ่งซ่อนพระพุทธรูปองค์นี้ไว้ จึงเกิดอัศจรรย์ปาฏิหาริย์เป็นแสงสว่างพุ่งออกมา ชีผ้าขาวคนนั้นเห็นเข้าจึงเอาผ้าห่มแบกขึ้นเดินรอนแรม เข้ามาจนถึงเมืองสุโขทัย บังเอิญข้ามแม่น้ำเรือเกิดล่ม พระองค์นี้จึงจมหาย หาไม่พบต่อมากล่าวว่าพระปาฏิหาริย์ลอยขึ้นมากระแทบเรือค้าพลูเข้า พ่อค้าพลูจึงนำไปกับเรือ ใช้ใบตองปิดคลุมไว้ เทียวล่องเรือซื้อขายไปจนถึงเมืองสมุทรสงคราม ภายหลังพระไปเข้าฝันชาวบ้าน ชาวบ้านจึงนำของไปแลกเปลี่ยนแล้วนำไปประดิษฐานที่วัดจันทร์ศิริผล จังหวัดสมุทรสงคราม

กาลต่อมามีคนร้ายลักพระพุทธรูปองค์นี้จากวัดจันทร์ศิริผล ไปขายให้กับพ่อค้าเรือแขกปัตตานีซึ่งเป็นเรือใบบรรทุกสินค้าทางบักซ์ได้นำมาขายอ่าวแม่กลอง และอ่าวบ้านแหลม เมื่อเรือออกจากอ่าวแม่กลองแวะมาขายของที่อ่าวบ้านแหลมจังหวัดเพชรบุรี เรือจอดที่หน้าวัดต้นสน หลวงพ่อสัมฤทธิ์ได้ไปเข้าฝันท่านสมภาร ท่านสมภารได้ไปขอซื้อที่เรือ พ่อค้าแขกตานีก็ถวายท่าน พระองค์นี้จึงได้ประดิษฐานเป็นหลักชัยของวัดต้นสนแต่นั้นมา

หลวงพ่อสัมฤทธิ์

วัดต้นสน

ตำบลบ้านแหลม อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี

งานประจำปี นมัสการหลวงพ่อสัมฤทธิ์
กลางเดือน ๑๒ ของทุกปี

ประวัติวัดต้นสน

วัดต้นสน เป็นวัดเก่าแก่วัดหนึ่ง เดิมชื่อ “วัดสนธิยา” ตั้งอยู่บริเวณ โรงสีล่วนข้าวไทย ฝั่งตรงข้ามวัดต้นสนปัจจุบัน ผู้ใดเป็นผู้สร้างไม่ปรากฏ สมการในสมัยนั้นชื่อหลวงพ่อดล (คำ) ต่อมาสภาพของพื้นที่เปลี่ยนแปลง เพราะเป็นท้องคู้ น้ำเซาะตลิ่งพังลึกเข้าไปมาก จึงย้ายสถานที่มาตั้ง ณ ที่ปัจจุบัน โดยสมการองค์แรกชื่อ “ยัง” ในสมัยประมาณ ๑๕๐ ปีล่วงมาแล้ว วัดอยู่ติดปากอ่าว ดังนั้นชาวบ้านจึงเรียกว่า วัดนอก ประกอบวัดมีต้นสนเป็นสัญลักษณ์ จึงเรียกรวมกันว่า “วัดนอกต้นสน” ต่อมาภายหลังแผ่นดินงอกออกไปอีกมาก ขุนอุดมเดชภักดี ได้สร้างวัด อุดมิงฆรวาสที่ปากอ่าวถัดไป เรียกกันว่าวัดปากอ่าว ชาวบ้านจึงเรียก วัดนอกต้นสนสั้น ๆ ว่า วัดต้นสน แต่นั้นมา

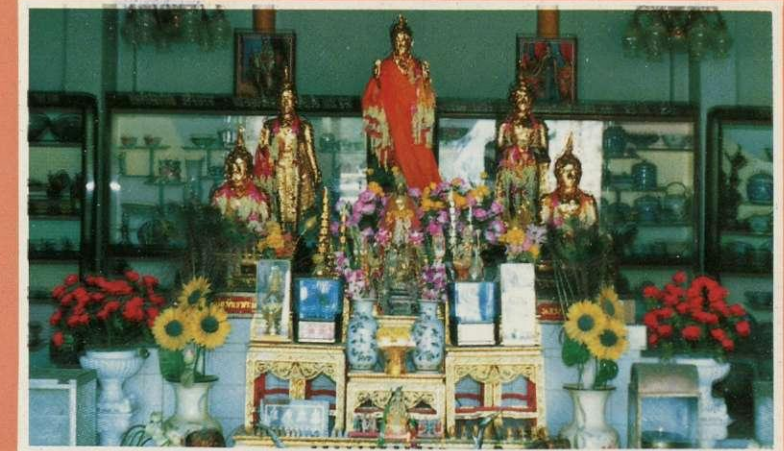

เรื่องการสร้างวัดต้นสนนี้ นายอาบ ไชยคำ ได้เขียนไว้ว่า เมื่อ พ.ศ. ๒๔๐๕ สมเด็จเจ้าพระยาบรมมหาศรีสุริยวงศ์ (ช่วง บุนนาค) ขณะนั้น เป็นเจ้าพระยาศรี มาอำนวยการก่อสร้างวังบนเขา เมื่อ พ.ศ. ๒๔๐๒ เมื่อ เสร็จแล้วผู้คนทีเผลอมาใช้การงานยังไม่ได้ปลดปล่อยจึงได้มาทำกระโจม ไฟ หรือประภาคารปากทางเข้าอ่าวบ้านแหลม เป็นตึกสี่เหลี่ยมหลังคา มุงกระเบื้องสีแดง ตรงกลางมีเสาสำหรับชักโคมกลางคืน มีคนเฝ้า ขณะ นั้นปากอ่าวอยู่ใกล้ศาลเจ้าไจ้บัดนี้ เมื่อก่อนไม่มี ท่านได้มาปลูกเรือนแพ ที่ริมน้ำตรงท้องคู้สะพานยาว บัดนี้ ระหว่างนั้นท่านก็สร้างวัดต้นสนไป ด้วย แต่ชาวบ้านเรียกว่าวัดนอกหรือวัดปากอ่าวก็ถูกทั้งสองอย่าง

ข้อความทั้งสองตอนดังกล่าวขัดแย้งกัน สมควรพิจารณาให้ถี่ ถ้วนทั้งในแง่ธรณีวิทยา หลักฐานเอกสารอ้างอิง ว่าตั้งแต่บริเวณวัด ต้นสนถึงปากอ่าว จะใช้เวลาในการออกก็ปี และจากการสัมภาษณ์ของ คนมีอายุหลายสิบคนบอกตรงกันว่า “พ่อ แม่ บอกว่า เกิดมาก็เห็นมี วัดนี้แล้ว”

รายนามอดีตเจ้าอาวาส

๑. หลวงพ่อกิ่ง
๒. หลวงพ่อยัง
๓. หลวงพ่อด
๔. หลวงพ่อกิ่ง
๕. หลวงพ่อด
๖. พระครูปัญญาคณากร (ปั่น ทองสุข)
๗. หลวงพ่อไผ่ สุกนุโธ
๘. พระอธิการนิรุญย์ ฐมวโร
๙. พระอธิการกิตติ วรรธโม

พระอธิการกิตติ วรรธโม เจ้าอาวาสรูปปัจจุบัน อุปสมบท เมื่อปี พุทธศักราช ๒๕๐๗ ดำรงตำแหน่งเจ้าอาวาสวัดต้นสน เมื่อวันที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๒๒

ได้ดำเนินการพัฒนาวัดต้นสนนี้ให้เจริญรุ่งเรืองตลอดมา บูรณะ ก่อสร้างศาลาบำเพ็ญกุศลใหม่ ขณะนี้กำลังปรับปรุงก่อสร้างเสนาสนะ กุฏิสงฆ์ใหม่ เป็นกุฏิสองชั้น ทรงไทย ถมพื้นสูงขึ้นและมีโครงการจะยก หอสวดมนต์กลางสืบต่อไป สาธุชนผู้ใดมีจิตศรัทธาจะทำบุญหรือจะรับ เป็นเจ้าภาพกุฏิแต่ละห้องขอเชิญติดต่อบริจาคได้ที่

เจ้าอาวาสวัดต้นสน โทร. ๔๒๕๕๖๓

ปัญญา โลกสมิ ปชโชโต

อันปัญญาเป็นแหล่งแสงสว่าง
ในโลกกว้างเรามีของขลัง
ขาดปัญญาก็ขาดสุขทุกข์ประดัง
ชีวิตยังควรแสวงแหล่งปัญญา